

De Spaanse BMW R75

Over de zogenaamde Spaanse BMW's R75 gaan de meest wilde verhalen rond.

Een versie is dat een Duits vrachtschip op weg naar noord-Afrika onderweg in een Spaanse haven zou zijn binnengelopen en daar, omdat de eindbestemming niet bereikbaar was, haar lading zou hebben gelost. Waaronder dan de BMW's.

Een andere versie is dat een Duits schip gezonken zou zijn en de lading geborgen zou zijn, waaronder dan de BMW's.

Niets van dat alles. Er is gewoon een koopcontract tussen BMW en het Spaanse leger gesloten om 750 motoren van het type R75 te leveren.

In de loop van begin jaren '40 had het Spaanse leger behoefte aan modernisering van materieel, waaronder motoren. De banden tussen het Franco regime en Nazi-Duitsland waren redelijk innig en het Spaanse leger had haar oog laten vallen op onder andere de BMW R75. Door het Spaanse leger en BMW werd een koopovereenkomst gesloten voor de levering van 750 exemplaren van de R75, met uitrusting en documentatie. Voor de levering van deze 750 motoren zou BMW als deelbetaling een levering van grondstoffen uit Spanje ontvangen die bij de productie voor de te leveren BMW's kon worden gebruikt.

De motoren zouden in 5 verschillende deelleveringen uitgeleverd worden.

De deellevering werden als volgt gepland:

- 100 exemplaren 9 juni 1943
- 100 exemplaren 24 september 1943
- 150 exemplaren 5 oktober 1943
- 200 exemplaren 15 oktober 1943
- 200 exemplaren 2 november 1943

De eerste 100 R75's bleken echter opgeknapte gebruikte motoren te zijn en het Spaanse leger had op nieuwe gehoopt (in de koopovereenkomst was niet beschreven dat het nieuwe dan wel gebruikte motoren betrof). Hoe dan ook, het Spaanse leger protesteerde hiertegen. De volgende 650 exemplaren waren allemaal nieuw.

De levering van deze R75's vond niet rechtstreeks van de BMW fabriek in Eisenach aan het Spaanse leger plaats. De motoren werden eerst aan een Wehrmacht Dienststelle (waarschijnlijk in Leipzig) geleverd waar ze werden voorzien van het Wehrmacht Abnahmestempel (een kleine adelaar met hakenkruisje vlak bij het motorbloknummer in het carter ingeslagen), verder uitgerust en van een Wehrmacht kentekenplaat en -nummer voorzien. Het transport van Duitsland naar Spanje ging per trein. Bij het transport naar Spanje hadden deze BMW's dus allemaal al een WH kenteken.

Het Spaanse leger en vervolgens ook de Guardia Civil heeft de BMW's tot in de jaren '50 gebruikt.

Er wordt beweerd dat de Spaanse R75's te herkennen zijn aan een verlengde zijspanbak. Er zijn enkele exemplaren bekend waarbij de zijspanbak aan de achterkant iets verlengd werd om een zendinstallatie te kunnen plaatsen. Maar dit gold zeker niet voor alle R75's. Integendeel.

Er zijn exemplaren met een steun voor de MG 34, en ook exemplaren zonder. Wat wel bijzonder is is dat veruit de meeste werden voorzien van hand-, voet- en zijspanverwarming. En dat voor Spanje dat nou niet bepaald bekend staat als een land met heel lage temperaturen.

Begin jaren '60 werden ze uit dienst gesteld en nadien in verschillende tranches geveild. Er zijn er die in Spanje zijn gebleven en er zijn er die naar het buitenland werden verkocht. Waarschijnlijk zijn de meeste geëxporteerd. Van de Spaanse R75's die zijn overgebleven ontbreekt heel vaak de verwarming. Waarschijnlijk is die er in Spanje al vanaf gehaald.

Omdat het Spaanse leger en de Guardia Civil de motoren goed had onderhouden, waren deze exemplaren vaak in betere staat dan de motoren die achter het IJzeren Gordijn vandaan kwamen.

Eric Verbeek

